

LAUREA
AMMATTIKORKEAKOULU

Uuden edellä

Hyvän ammatinopettajan ominaisuudet

Haartti, Niina

2013 Tikkurila

Laurea-ammattikorkeakoulu
Tikkurila

Hyvän ammatinopettajan ominaisuudet

Niina Haartti
Kauneudenhoitoala koulutusohjelma
Opinnäytetyö
Marraskuu, 2013

Laurea-ammattikorkeakoulu
Tikkurila
Kauneudenhoitoalan koulutusohjelma

Tiivistelmä

Niina Haartti

Hyvän ammatinopettajan ominaisuudet

Vuosi 2013 Sivumäärä 24

Tässä tutkimuksessa selvitettiin hyvän ammatinopettajan ominaisuuksia ja mitä taitoja ammatinopettaja tarvitsee työssään ollakseen hyvä opettaja. Samalla tutkittiin miten opettajat itse kokevat työnsä ja millaisina opettajina he itse kokevat itsensä. Tutkimus toteutettiin eräässä pääkaupunkiseudun ammatillista opetusta antavassa oppilaitoksessa. Tutkimus toteutettiin kvalitatiivisena tutkimuksena käyttäen avointa haastattelulomaketta.

Ammatinopettajalta vaaditaan useiden eri osa-alueiden osaamista, pedagogiikan hallintaa, ammatillista substanssi- ja työelämäosaamista. Teoriapohjana tutkimuksessa käytettiin pedagogisia oppimiskäsityksiä ja ammattialan substanssiosaamiseen liittyviä vaatimuksia. Lähdeaineistona tutkimuksessa käytettiin kasvatustieteellistä kirjallisuutta. Tutkimustulokset osoittivat, että hyvällä ammatinopettajalla on positiivinen asenne. Lisäksi hän on avoin. Ammatinopettajan täytyy hallita hyvin substanssiosaaminen alalta jota opettaa. Opetuksessa ammatinopettaja valitsee oppimiskäsityksistä ne, jotka parhaiten tähtäävät hyvään oppimiseen, ja tarvittaessa hän muuttaa opetustaan päästäkseen parempaan oppimistulokseen. Jatkuva itsensä kehittäminen ja työyhteisön kehittäminen koettiin tärkeäksi.

Asiasanat: ammatillinen koulutus, opettaminen, ammatinopettaja, oppimiskäsitykset

Laurea University of Applied Sciences
Laurea Tikkurila
Degree Programme in Beauty and Cosmetics

Abstract

Niina Haartti

Qualifications for being a good vocational teacher

Year	2013	Pages	24
------	------	-------	----

This thesis investigated the characteristics of a good teacher, the profession and the skills required in order to be a good teacher. The thesis also examined how the teachers view their profession and themselves as teachers. The study was conducted in a vocational college in the Helsinki metropolitan area. The study was conducted as a qualitative study using an open interview form. Various skills are required from the vocational teacher: pedagogical skills, knowledge of the subject matter and working life skills. This thesis used a number of background theories of education, sociology of education, teaching and learning.

The results showed that a good professional teacher has a positive attitude. In addition, the teacher is open. Professional teachers must be very competent in their subject matter. The vocational teachers select the theories of learning that aim at effective learning, and if necessary, change their teaching to achieve better learning results. Continuous self-development and organizational development are considered important.

Keywords: vocational education, teaching, vocational teacher, teaching models

Sisällys

1	Johdanto.....	6
2	Omnia	6
3	Hyvä ammatinopettaja.....	7
4	Ammattialan substanssiosaaminen.....	8
5	Persoonallinen identiteetti.....	9
6	Pedagoginen osaaminen	10
	6.1.1 Behavioristinen oppimiskäsitys	11
	6.1.2 Humanistinen oppimiskäsitys.....	11
	6.1.3 Konstruktiivinen oppimiskäsitys	11
	6.1.4 Kognitiivinen oppimiskäsitys	12
7	Kehittämisen- ja tutkimusosaaminen.....	12
8	Tutkimuksen kuvaus	12
9	Tulosten analyysi.....	13
	9.1 Hermeneuttinen analyysi	14
	9.2 Sisällönanalyysi	14
	9.3 Tyypittely, kvantifiointi ja teemoittelu.....	15
	9.4 Tutkimustulokset	15
	9.4.1 Ammatinopettajan ominaisuudet.....	15
	9.4.2 Substanssiosaaminen.....	16
	9.4.3 Oppimiskäsitykset	16
	9.4.4 Kehittämisen- ja tutkimusosaaminen.....	18
10	Yhteenveto ja johtopäätökset	18
11	Opinnäytetyön arviointi	19
	Lähteet	21
	Kuviot	22
	Taulukot	23
	Liitteet.....	24

1 Johdanto

Tämän työn tarkoitus on pohtia hyvän ammatinopettajan ominaisuuksia ja mitä taitoja ammatinopettaja tarvitsee työssään ollakseen hyvä opettaja. Samalla tutkitaan miten opettajat itse kokevat työnsä ja millaisina opettajina he itse kokevat itsensä.

Tällä hetkellä Omniassa usea kauneudenhoitoalan ammatinopettaja opiskelee pedagogisia opettajan opintoja ja tämän työn tavoite on antaa heille tietoa millaisia taitoja hyvä ammatinopettaja tarvitsee. Pitkään ammatinopettajana työskennelleelle opettajalle tutkimus sopii itsereflektioon sekä uusia ajatuksia herättäväksi.

Opinnäytetyön aihe valittiin myös oman kiinnostuksen pohjalta ja oman ammatinopettajan uran kehittämiseksi. Työn tarkoituksena on antaa itselle uusia ajatuksia ja tarkastella omaa käyttäytymistä sekä auttaa ymmärtämään tekemiään valintoja ja samalla muuttamaan käytänteitä kohti omannäköistä opettajuutta. Tutkimusta varten luetun kasvatustieteellinen kirjallisuus antoi myös lisää tietopohjaa itselle kasvatustieteistä.

AmmatINVALINTANA opetusala on yhteiskunnallisesti tärkeä, kiinnostava sekä haastava. Opettajan ammatti vaatii ihmiseltä paljon, mutta antaa myös vastavuoroisesti paljon. Opettajan ammatti on muuttunut hyvin paljon 30-vuodessa samoin oppimisympäristöt ja opetustavat. Tieto- ja viestintä tekniikka on lisääntynyt, jolloin ammatinopettajilta vaaditaan yhä enemmän tietoa ja taitoja. Samalla opetuksen mahdollisuudet kasvavat ja monipuolistuvat, jolloin tarvitaan pedagogista kehittämistä. Jatkuvalla pedagogisella kehittämisellä opettajan työ pysyy mielekkäänä ja pyrkii kohti parempaa opetusta.

2 Omnia

Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnia, on pääkaupunkiseudulla ammatillista koulutusta järjestävä oppilaitos. Omnia vastaa ammatillisesta koulutustarjonnasta Espoon, Kauniaisten ja Kirkkonummen alueella. Omniassa opiskelee lähes 10 000 opiskelijaa, joka tekee Omniasta pääkaupunkiseudun toiseksi suurimman ammattioppilaitoksen. Henkilöstöä on noin 700 ja toimipisteitä 10. Espoon keskus on suurin toimipiste ja puolet oppilaitoksen toiminnasta tapahtuu siellä. (Omnia, 2012)

Espoon keskustan ammatillisten oppilaitosten kuntainliitto perustettiin 1982. Kuntayhtymän ensimmäinen oppilaitos, Espoon sairaanhoito-oppilaitos, perustettiin 1985 Espoon Matinkylään. Kuntaliitto jatkoi kasvamistaan ja vuoteen 2000 mennessä Espoon seudun koulutuskuntayhtymään oli yhdistetty useita eri alojen oppilaitosta ja toiminta käsitti koko Espoon ja Kirkkonummen alueen suomenkielisen toisen asteen ammatillisen koulutuksen. 2005 nimikil-

pailun jälkeen otettiin käyttöön uusi markkinointinimi Omnia, Espoon seudun ammattiopisto. 2006 kuntayhtymä siirtyi organisaatio uudistuksen myötä uusiin tulosityksikköihin: Omnia, Espoon seudun koulutuskuntayhtymä, Omnian ammattiopisto, Omnian aikuisopisto, Omnian oppisopimuskoulutus ja Omnian nuorten työpajat. 2011 Omniaan liitettiin vielä uusi tulosityksikkö, InnoOmnia. (Omnia, 2012)

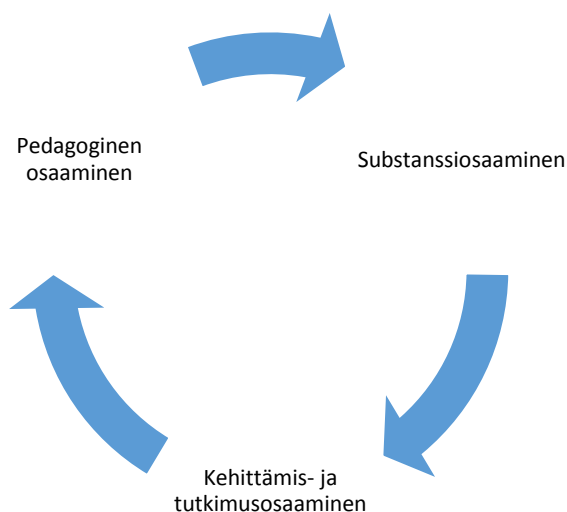
Omnia järjestää ammatillista koulutusta sekä nuorille että aikuisille. Lisäksi joillakin koulutusaloilla järjestetään myös oppisopimus koulutusta. Omnia mahdollistaa yli 20 koulutusalan ammatillisten perustutkintojen, ammattitutkintojen ja erikoisammattitutkintojen opiskelun. Lisäksi Omnia järjestää myös kurssimuotoisia koulutuksia yrityksille sekä yksityishenkilöille. (Omnia, 2012)

3 Hyvä ammatinopettaja

Opettajan ammatti on aina ollut arvostettu ja haluttu ammatti. Opettajuuteen on liitetty aikojen saatossa tietynlaisia odotuksia, uskomuksia ja ihanteita. Hyvän opettajan tulee olla aina iloinen, kärsivällinen, erehtymätön ja hänen on tiedettävä aina enemmän kuin oppilaiden. Vielä tänäkin päivänä tällaiset myytit ja uskomukset opettajista ovat vallalla, vaikka erilaiset tutkimukset ovat osoittaneet ne vääriksi. (Luukkainen, O. 1998: 132.) Opetuksen tutkimus on yrittänyt selvittää vuosikymmeniä millainen on hyvä opettaja. Ensimmäinen tutkimus oli pohjoisamerikkalainen opettajatutkimus, jossa koulutarkastajien arvioinneista vedettiin päätelmiä hyvästä opettajasta ja hyvästä opetuksesta. Yksimielistä johtopäätöstä ei kuitenkaan saatu. Tutkimalla lisää opettajien persoonallisuutta pyrittiin saamaan lisää tietoa hyvästä opettajasta. Tämän tutkimuksen tärkeimmäksi päätelmäksi saatiinkin, että hyvin erilaiset opettajat voivat olla hyviä opettajia. Samalla tutkimusten painopiste siirtyikin persoonallisuudesta opetus tulosten ja oppimisen suuntaan. (Kansanen, P. 2004: 19-20.)

Ammatillisen opintojen opettajan kelpoisuus vaatimukset määritellään laissa 986/1998 13§. Henkilöllä tulee olla koulutuksen järjestäjän päättämän opetustehtävän kannalta soveltuva korkeakoulututkinto. Henkilön tulee olla suorittanut opettajan pedagogiset opinnot. Henkilöllä tulee olla vähintään kolmen vuoden pituinen käytännön kokemus opetustehtävän sisältöä vastaavista tehtävistä. Lisäksi alakohtaisesti voidaan myös tarvita lupa- tai pätevyyskirja tehtävässä toimimiseen. (Finlex, 2013)

Ammatinopettaja ei ole ainoastaan opettaja vaan myös oman ammattinsa osaaja. Ammatinopettajalta vaaditaan useita eri osa-alueiden osaamista, pedagogiikan hallintaa, sekä ammatillista substanssi- ja työelämäosaamista. Lisäksi hänen tulee pystyä arvioimaan omaa osaamistaan ja kehittymistavoitteitaan suhteutettuna ammatillisen koulutuksen vaatimuksiin ja toimia eri työyhteisöissä ja niiden kehittämisessä. (Helakorpi, S. 2010: 101.)

Kuvio 1. Ammattiopettajan osaamisalueet (Helakorpi, 2010: 118)

4 Ammattialan substanssiosaaminen

Substanssiosaaminen tarkoitetaan työssä tarvittavaa ammatillista tietotaitoa, ydinosaamista alalta. Ammattitaito ja ammatillinen osaaminen voidaan käsittää monella eri tavalla. Helakorven (2010:63-65.) mukaan ammatillinen osaaminen muodostuu ammatissa tarvittavista tiedoista ja taidoista, mutta myös henkilön persoonallisuuden eri puolista.

Ammattiopettajalta vaaditaan ammatilliset perustaidot, tuotetuntemusta sekä alan luonteen ja toimintatavan ymmärtämistä. Ammattiopettajalla tulee olla vahva osaaminen alan substanssiosaamisesta. Alan luonteen ja toimintatavan ymmärtäminen mahdollistaa teorian ja käytännön soveltamisen yhteen. Oman työn ja alan arvostaminen auttaa kehittämään alaa sekä nostamaan alan arvostusta. (Helakorpi, S. 2010: 101.)

Yhteiskunnan nopea muutos luo myös paineita alan substanssiosaamiseen. Ammattitaitovaatimuksen muuttuvat monipuolisemmiksi, jolloin tarvitaan jatkuvaa koulutusta, ammattitaidon ja pätevyyden ylläpitämistä sekä sen jatkuvaa kehittämistä. Työelämän jatkuva muutos laajentaa myös työ- ja oppimisympäristöjä. Ammattikoulutuksen haaste liittyykin vahvasti työelämässä tapahtuviin nopeisiin muutoksiin ja siihen miten koulutuksen ja työelämän vaatimukset pystytään yhdistämään koulutukseen. (Helakorpi, S. 2010: 19-21.)

Työelämän ja yhteiskunnan muutokset muuttavat myös opettajan työnkuvaa sekä ammattitaitovaatimuksia. (Helakorpi, S. 2010: 55.)

5 Persoonallinen identiteetti

Ammatinopettajan persoonallisilla ominaisuuksilla tarkoitetaan tässä opettajan ominaisuuksia joita hänellä on jo olemassa ja jotka tekevät hänestä itsenäisen omanlaisensa yksilön. Opettajan persoonallisuutta on tutkittu 1950- ja 60 luvulla paljon ja tutkimustuloksissa on todettu, että monenlaiset opettajat voivat olla hyviä opettajia. (Kansanen, P. 2004: 20.) Persoonalliset ominaisuudet eivät ole siis ratkaisevassa osassa hyvää opettajaa haettaessa.

Opettajien persoonassa on kuitenkin havaittu eräitä yhteisiä ominaisuuksia. Halu esiintyä, ulospäin suuntautuneisuus, avoimuus, empatia ovat ominaisuuksia joita tarvitaan opettajan työssä. Toisaalta nämä ominaisuudet eivät välttämättä ole persoonallisuuden piirteitä vaan ennemminkin ne kuvaavat tapaa suhtautua itseensä ja muihin. (Kupias, P. 2008:12.)

Yksilön ominaisuuksista voidaankin todeta, että opettajalla täytyy olla hyvä elämähallintataito sekä muutosvalmius. Motivaatio, aktiivisuus, neuvokkuus, itsensä johtaminen ovat elämähallintataitoja, joita tarvitaan jokapäiväisessä työssä. Muutosvalmiudella tarkoitetaan taas uskallusta, kokeilunhalua, ratkaisukykyä sekä aloitekykyä. Nykypäivän koulumaailma elää muutosten kourissa, jolloin myös opettajilta vaaditaan myös paljon sopeutumista tuleviin muutoksiin. (OPH. Kauneudenhoitoalan tulevaisuuden osaamistarpeet. 2012:44)

Persoonalliset ominaisuudet ohjaavat myös ammatillista identiteettiä. Opettajalla on omista kokemuksistaan henkilökohtainen käsitys, joka ohjaa hänen työtään ja käyttäytymistään. Opettajan ammatillinen identiteetti rakentuu hyvin pitkälti sosiaalisen ja persoonallisen identiteetin kautta. Ammatillisen identiteetin muodostumisesta voidaan erottaa erilaisia vaiheita. Opettajan uraa aloittelevalta ihmiseltä puuttuu työyhteisön hallitsema kulttuurinen pääoma, jolloin sosiaalistuminen työyhteisöön korostuu. Tällöin työyhteisön arvot ja toimintatavat hyväksytään sellaisenaan kyseenalaistamatta niitä, vaikka ne eroaisivatkin yksilön persoonallisista uskomuksista ja arvoista. Työyhteisön kuulumisen ja kokemuksen lisääntyminen mahdollistavat yksilöllisen ja persoonallisen kehityksen ammatillisen identiteetin rakentumisessa. (Eteläpelto, A. & Onnismaa, J. 2006:43-44.) Opettajan ammatillisen pätevyyden kehittymistä ja vaiheita on tutkittu paljon. Tutkimuksissa on todettu, että opettajan ensimmäiset 3 työvuotta ovat raskaimmat. Tällöin opettaja etsii niin sanotusti itseään ja omaa tyyliään opettaa. Työvuodet 4-6 ovat jo vakiintuneita ja oma ammatillinen identiteetti on löytynyt. Työvuoden 7 jälkeen opettaja saattaa kokea ristiriitaa ja alkaa kyseenalaistaa monenlaisia asioita. Tämä kriisi saattaa johtaa uuteen itsensä tutkimiseen ja oman ammatti-identiteetin kehittämiseen. (Uusikylä, K. 2005: 216)

Ammatillinen identiteetti rakentuu ja muuttuu koko ajan uusien kokemusten myötä. Ammatin opettajan tulisi myös itse tiedostaa kehittymisensä, jolloin hän pystyy myös ohjaamaan omaa

opetustaan ja tekemiään päätöksiä. (Stenberg, K. 2011:27-28.) Epärealistiset ihanteet ja odotukset saattavat myös estää opettajan kehityksen ja opetustoiminnan kehittämisen. Se, että opettaja olisi aito ja inhimillinen toimija, saattaakin kääntyä näyttelemiseksi, jossa opettaja ei pysty olemaan reflektiivinen oppija ja avoin uusille asioille. (Luukkainen, O. 1998: 132.)

6 Pedagoginen osaaminen

Ammattipedagogiikalla tarkoitetaan opetuksessa käytettäviä oppimiseen ja opetukseen liittyviä koulutustavoitteita, sisältöjä ja menetelmiä. Koulutustavoitteilla tarkoitetaan koko ammattialaa ja työelämää koskevia tavoitteita. Taitoja joita opiskelija tulee tarvitsemaan toimiessaan tulevaisuudessa työelämässä. Opetuksen sisältö kattaa ammatissa tarvittavat tiedon ja taidon, mutta myös asiat jotka liittyvät opiskelijan ammatilliseen kasvuun ja kehittymiseen. Menetelmät liittyvät opetusmenetelmiin ja lisäksi oppimisprosessin kehittymiseen ja sen kasvuun. Pedagoginen osaaminen kattaa myös ammattikasvatuksen alueen. Sen päätehtävät ovat työelämään sosiaalistaminen ja kasvattaminen sekä persoonallisuuden pohjalle rakentuva yksilön kasvun kehittäminen. (Helakorpi, S. 2010:32-37.)

”Hyvä opettaja valitsee opettamistapansa joustavasti sen mukaan, miten hyvin ne edistävät opetuksen tavoitteiden mukaista opiskelua ja oppimista.” (Uusikylä, K. 2005: 114)

Ammatinopettajan tulisi tiedostaa kasvatustieteen filosofiat ja oppimiskäsityksen lähtökohdat joita hän käyttää opetuksessaan. Näin ollen opettajalla on mahdollisuus muuttaa toimintatapaansa eri tilanteissa ja antaa oppilaille uusia mahdollisuuksia oppia ja kehittyä. (Luukkainen, O. 1998: 133-134.) Opetus ja oppiminen ovat sidottu toisiinsa, koska opetuksen tarkoituksena on saada aikaan oppimista. Opetuksen tavoitteen voidaankin sanoa olevan nykykäsityksen mukaan tavoitteellista toimintaa, joka on yksilöä tukevaa ja hänen yksilöllisyyteen perustuvaa. (Leino, A-L. 1997:23, 42) Jokaisella opiskelijalla on oma oppimistyyli, joka kuvaa opiskelijan tapaa opiskella. Opettajan tulee ymmärtää eri oppimistyyliä ja ohjata niiden perusteella kunkin opiskelijaa yksilöllisesti. (Kauppila, R.2004: 59-60) Eri oppimiskäsityksiä voidaan myös käyttää eri oppimistilanteissa ja näin ollen parantaa opetusta. Riippuen siitä mitä opetetaan, tulisi opetukseen valita opetukseen parhaiten soveltuva oppimiskäsitys. Esim. motorisia taitoja opetettaessa behavioristinen lähestymistapa soveltuu siihen parhaiten, kun taas konstruktivinen lähestymistapa sopii tilanteeseen, jossa opittua sovelletaan käytännön tilanteeseen. (Salakari, H. 2007:188)

Uusikylän (2005: 114-115) mukaan oppimiskäsitykset voidaan jakaa neljään eri ryhmään: behavioristiseen, humanistiseen, konstruktiviseen ja kognitiiviseen opetustapaan.

6.1.1 Behavioristinen oppimiskäsitys

Behavioristinen oppimiskäsitys lähtee empiirisestä ajattelusta, jossa oppiminen katsotaan ulkoisen ja havaittavissa olevan käyttäytymisen muutokseksi. Olennaisena ajatuksena on, että kaikki käyttäytyminen on opittua eikä ihmisen ajatteluun ja päättelyyn liittyviä toimintoja. Behaviorismin perustajaksi voidaan pitää John B. Watsonia, joka muotoili behaviorismin perusideat vuonna 1914. (Säljö, R.2004:17,48.) Uusbehaviorismi alkoi 1940-luvulla, jolloin Burrhus Frederic Skinner alkoi tutkia oppimisen sovelluksia. Hänen ajatuksensa oli, että opiskelija alkaa toistaa reaktioita, joista saa positiivisen palautteen ja samalla välttää kielteistä palautetta saanutta toimintoa. Behavioristisen oppimiskäsityksen mukaan opettajan tehtävä on toimia aktiivisena opettajana, jonka opetus perustuu tiedon jakamiseen. Opettajan tehtävä on jakaa opetettava oppiaine sopivan kokosiin palasiin, jolloin opiskelija pystyy omaksumaan sen positiivisen palautteen kautta. Behavioristista oppimiskäsitystä pidetään edelleen opetuksen arkikäytössä, mm. oikeasta vastauksesta saa myönteisen palautteen. (Kauppila, R. 2007:18-23.)

6.1.2 Humanistinen oppimiskäsitys

Humanistisessa eli kokemuksellisessa oppimisessa oppiminen pohjautuu oppijan kokemuksiin ja omaan kykyyn arvioida omia kokemuksiaan ns. itsereflektioon. Oppiminen on kokemusten laajentumista ja muuttumista. Oppimisen tavoitteena on luoda positiivista minäkuvaa, auttaa ymmärtämään omia opiskeluasenteitaan sekä sisäisen oppimishalun herättäminen oppijassa. Humanistiseen oppimiskäsitykseen liitetään usein motivaatio, vapaa tahto sekä vastuu. Oppija kantaa itse vastuunsa omasta oppimisestaan. (Uusikylä, K. 2007:115)

6.1.3 Konstruktiivinen oppimiskäsitys

Konstruktiivinen oppimiskäsitys on vastapuoli behavioristiselle oppimiskäsitykselle. Konstruktiivinen oppimiskäsitys perustuu tiedon rakentamisen ajatukseen. Oppimisprosessi lähtee havainnoinnista, jossa ennalta opitun tiedon perusteella valitaan ja tulkitaan eli konstruoidaan informaatiota. Havaittu tieto liitetään jo olemassa olevaan tietoon. Oppijalle muodostuu prosessin kautta tietorakenne. Konstruktiivisessa oppimiskäsityksessä oppija nousee aktiiviseen rooliin ja opettajan rooli muuttuu ohjaajan rooliksi. (Kauppila, R. 2007:39-43.)

Konstruktiivinen oppimiskäsitykselle ominaisia piirteitä ovat:

- uutta tietoa opitaan käyttämällä aiemmin opittua tietoa
- oppiminen on oppijan oman toiminnan tulosta
- samaa asiaa voidaan käsittää ja tulkita monin erilaisin tavoin
- ymmärtämisen korostaminen auttaa mielekästä tiedon konstruointia
- oppiminen on ongelmanratkaisua

- oppimisessa sosiaalisella vuorovaikutuksella in oppimisessa tärkeä rooli (Uusikylä, K. 2007:153-154)

6.1.4 Kognitiivinen oppimiskäsitys

Kognitiivisessa oppimiskäsitys perustuu informaation prosessointiin. Oppija aktiivisesti tulkitsee, vastaanottaa ja käsittelee uutta tietoa opettajan johdolla ja muodostaa niistä uusia käsitteitä. Kognitiivisessa oppimiskäsityksessä pyritään realistisiin oppimistehtäviin. Opittava tieto saattaa olla ristiriitaista ennakkokäsityksen kanssa, jolloin oppijan motivaatio opittavaa aihetta kohtaan herää. Kognitiivinen oppimiskäsitys on joiltain osin yhteneväinen konstruktivisen oppimiskäsityksen kanssa. (Uusikylä, K. 2007: 114, 143-145)

7 Kehittämis- ja tutkimusosaaminen

Kehittämis- ja tutkimusosaamisella tarkoitetaan opettajan oman työn ja työyhteisön tarvitsemää kehittämistä ja ajattelun taitoa. Opettajan tulee tunnistaa työssään esiintyviä ongelmia ja pyrittävä luomaan ratkaisua ongelmaan. Tämä vaatii opettajan jatkuvaa seuraamista alalla tapahtuvasta kehityksestä. Samalla opettajan täytyy myös pohtia ja kehittää omaa arvopohjaa ja toimintansa uudistamista. (Helakorpi, S. 2010: 119-120.)

Opetushallitus säätää valtakunnalliset opetussuunnitelmien perusteet ja sisällöt, mutta antaa samalla kouluille koulukohtaisesti mahdollisuuden laatia paikallisia opetussuunnitelmia. Opetussuunnitelmien tulee perustua työelämään ja sen vaativiin tarpeisiin. Oppilaitoksilla on suuri vastuu ajan tasalla olevista opetussuunnitelmista ja niiden jatkuvasta kehittämisistä. (Helakorpi, S. 2010: 55, 77.)

Yhteiskunnan jatkuva muutos ja tietotekniikan kehittyminen pakottaa koulut kehittämään toimintaansa jatkuvasti. Voidaankin puhua oppivasta organisaatiosta. Oppivalla organisaatiolla tarkoitetaan ideaa, jossa korostetaan jatkuvaa oppimista ja muutosta. Oppiva organisaatio pyrkii uudistamaan tiedon ja oppimisen käsityksiä tiimitymällä ja verkostoitumalla. Kouluissa tämän nähdään toimintakulttuurin muutoksena, tiimityönä sekä uusien oppimisympäristöjen luomisena. Kouluissa oppiva organisaatio näkyy mm. erilaisina kehittämisryhminä, joiden tehtävä on kehittää koulun toimintoja. (Helakorpi, S. 2010:102-103)

8 Tutkimuksen kuvaus

Tässä tutkimuksessa tutkittiin kauneudenhoitoalan ammatinopettajien käsitystä hyvästä ammatinopettajasta ja siitä millaisena ammatinopettajana he itse näkevät itsensä. Tutkimus toteutettiin kvalitatiivisena eli laadullisena tutkimuksena käyttämällä avointa haastattelulo-

maketta. Haastattelututkimus olisi ollut parempi tässä tutkimuksessa, mutta opettajien aika-
taulujen ja haastattelun yhteensovittaminen olisi ollut aikaa vievää ja vaatinut liikaa resurs-
seja, joten päädyttiin haastattelulomakkeeseen. Näin ollen myöskään litterointia ei tarvittu.
Käyttämällä avointa kyselylomaketta oli myös mahdollisuus palata myöhemmin helposti vas-
tauksiin.

Tutkimukseen valittiin kahdeksan kauneudenhoitoalan ammatinopettajaa ja heille lähetettiin
sähköpostitse avoin haastattelulomake. Vastauksia saatiin viisi kappaletta. Opettajilta kysyt-
tiin seuraavia asioita:

- 1) Millaisia persoonallisia ominaisuuksia ammatinopettajalla tulee olla?
- 2) Kuinka monta kertaa olet ollut työelämäjaksolla viimeisen 5 vuoden aikana?
- 3) Miten koet, että työelämäjakso vaikutti omaan työhösi?
- 4) Jos et ole ollut työelämäjaksolla niin koetko, että tarvitsisit sitä ja minkälaista sisältö
odotuksia sinulla on?
- 5) Miten otat oppimiskäsityksen huomioon suunnitellessasi opetustasi?
- 6) Millaisia oppimiskäsityksiä käytät opetuksessasi?
- 7) Miten oppimiskäsitys näkyy opetuksessasi?
- 8) Koetko, että työelämän muutokset ja vaatimukset vastaavat koulumaailman antamaa
opetusta? Jos ei niin miksi ja miten niitä voisi parantaa?
- 9) Kuulutko johonkin kehittämisryhmään?
- 10) Onko mielestäsi omalla koulullasi lisätarvetta organisaation kehittämiseen?

9 Tulosten analyysi

”Nimitä laadulliseksi tutkimukseksi kaikkea, mitä jää jäljelle, kun numeroaineistot ja
tilastolliset menetelmät jätetään laskuista.” (Töttö, P. 2000: 116.)

Kvalitatiivinen eli laadullinen tutkimus perustuu ilmiön havainnointiin ja ymmärtämiseen.
Kvalitatiivisen tutkimuksen tutkimustavat voivat olla hyvinkin erilaisia, mutta yhteisenä piir-
teenä on ymmärtää ihmisten toimintaa ja löytää ilmiöiden yhteisiä merkityksiä. Kvalitatiivisen
tutkimuksen sisältöä voidaan analysoida monella eri tavalla. Analyysin tarkoitus on tehdä
ymmärrettäväksi asioita ja merkityksiä ja siten tuottaa uutta tietoa tutkittavasta asiasta.
(Tuomi, J. 2011: 25-30.)

Saatuja vastauksia analysoitiin erilaisilla analyysimenetelmillä. Ennen varsinaisten kysymysten
tekemistä päätettiin analysointitavat ja aseteltiin kysymykset niin, että vastauksia voidaan
analysoida eri tavoilla. Analyysitavoiksi tulivat hermeneuttinen analyysitapa, sisällönanalyysi,
tyypittely, kvantifiointi ja teemoittelu.

9.1 Hermeneuttinen analyysi

Merkitysten ymmärtäminen edellyttää tulkintaa. Tulkinnassa on kiinnitettävä huomiota merkitysyhteyksiin ja kontekstiin (asiayhteyteen), eli niihin asioihin, jotka esiintyvät ilmiön yhteydessä. Tutkimuksen analysointiin käytettiin hermeneuttista eli tulkinnallista analyysia. Siinä tutkijalla voi yleisesti olla jokin esiymmärrys tutkittavasta aiheesta. Tässä tapauksessa tutkimuksen tarkoitus oli selvittää ammatinopettajien ajatuksia hyvän ammatinopettajan ominaisuuksista. Hermeneutiikassa pyritään parantamaan tulkintaa esiymmärryksestä. Aineistoa pyrittiin tulkitsemaan esiymmärryksen nojaten ja tekemään siitä johtopäätöksiä. Tässä analyysitavassa syntyy ikään kuin spiraali (kehä), jolloin kokonaisuutta ymmärretään osien kautta ja osia kokonaisuuden kautta.

Lisäksi vastauksia analysoitiin sisältöanalyysilla sekä tyypittelemällä, kvantifioimalla ja teemoittelemalla vastauksia.

9.2 Sisällönanalyysi

Sisällönanalyysi on vaikeasti hahmotettava ja se ei ole aina yliopistotason tutkijoillekaan itsestään selvä analyysimuoto. Lähdekirjallisuus ei antanut yhtä ainoaa tapaa purkaa aineistoa sisällöllisesti. Alla muutamia tulkintoja siitä, mitä on sisällön analyysi pääpiirteissään.

Sisällönanalyysissä aineistoa tarkastellaan eritellen, yhtäläisyyksiä ja eroja etsien ja tiivistäen. Sisällönanalyysi on diskurssianalyysin tapaan tekstianalyysia, jossa tarkastellaan jo valmiiksi tekstimuotoisia tai sellaiseksi muutettuja aineistoja. Tutkittavat tekstit voivat olla melkein mitä vain: kirjoja, päiväkirjoja, haastatteluita, puheita ja keskusteluita. Sisällönanalyysin avulla pyritään muodostamaan tutkittavasta ilmiöstä tiivistetty kuvaus, joka kytkee tulokset ilmiön laajempaan kontekstiin ja aiheetta koskeviin muihin tutkimustuloksiin. (Tuomi, J. 2011: 105.)

Sisällönanalyysin ohella puhutaan joskus myös sisällön erittelystä. Tuomen ja Sarajärven (2002, 107-108) mukaan sisällön erittelystä puhuttaessa tarkoitetaan kvantitatiivista dokumenttien analyysia, jossa kuvataan määrällisesti jotakin tekstin tai dokumentin sisältöä. Tutkimusongelmasta riippuen voidaan esimerkiksi laskea tiettyjen sanojen esiintymistiheyttä tiettyissä dokumenteissa. Sisällönanalyysista sen sijaan puhutaan, kun tarkoitetaan sanallista tekstin sisällön kuvailua.

Sisällönanalyysilla voidaan siis tarkoittaa niin laadullista sisällönanalyysia kuin sisällön määrällistä erittelyä ja näitä molempia voidaan hyödyntää samaa aineistoa analysoidessa. Sisäl-

lönalyysia voidaan jatkaa tuottamalla esimerkiksi sanallisesti kuvatusta aineistosta määrällisiä tuloksia. Tutkimusaineiston laadullisessa sisällönalyysissa aineisto ensin pirstotaan pieniin osiin, käsitteellistetään ja lopuksi järjestetään uudelleen uudelleenlaisiksi kokonaisuudeksi. Sisällönalyysi voidaan tehdä aineistolähtöisesti, teoriaohjaavasti tai teorialähtöisesti erona on analyysin ja luokittelun perustuminen joko aineistoon tai valmiiseen teoreettiseen viitekehukseen. (Tuomi, J. 2011: 109-116.)

9.3 Tyypittely, kvantifiointi ja teemoittelu

Edellisen sisällönalyysin pohjalta voidaan lähteä tekemään tyypittelyä, kvantifiointia ja teemoittelua. Tyypittelyä on mahdollista tehdä esimerkiksi koodaamisen, kvantifioinnin ja teemoittelun avulla. Vaikka kyseessä on kvalitatiivinen tutkimus, niin kvantifiointi toimii hyvänä apuna tyypittelyssä, koska laskelmien tai taulukoiden avulla voidaan helposti tarkastaa, kuinka monta kertaa esimerkiksi jokin teema esiintyy tutkittavassa materiaalisissa. Kun aihetta raportoidaan, niin analyysi voidaan purkaa auki esimerkiksi edeten tyypikertomuksista tarkentavaan teemoitteluun, jolloin aluksi esitetään muodostetut tyypit ja sen jälkeen syvennetään niiden tarjoamaa kuvaa teemoitellen tyyppien sisältöä tarkemmin. Tällaista analyysia voidaan nimittää esim. teemoitteluksi tyypittelyn sisällä. Tästä eteenpäin analyysi etenee niin kuin tieteellisen tutkimuksen kuuluu: tulkintoja, johtopäätöksiä ja pohdintaa harjoittaen. (KvaliMOTV)

9.4 Tutkimustulokset

Tutkimukseen vastasi viisi kauneudenhoitoalan ammatinopettajaa, jotka toimivat kokoaikaisina ammatinopettajina. Vastauksista pyrittiin hakemaan yhteneväisyyksiä ja osa vastauksista yhdistettiin yhden otsikon alle, koska ne käsittelivät samaa asiaa. Suluissa on vastauksen antaneiden ammatinopettajien määrä ja sisennykset ovat lainauksia saaduista vastauksista.

9.4.1 Ammatinopettajan ominaisuudet

Ominaisuus	Esiintymistiheys (kpl)
1. Positiivinen asenne	5
2. Toisten ihmisten positiivisesti asennoituminen	3
3. Avoimuus	3
4. Hyvä itsetunto	1
5. Muutoshaluinen	1
6. Pitkä pinna	1
7. Empaattisuus	1

Taulukko 1: Ammatinopettajien mielipiteitä hyvän ammatinopettajan ominaisuuksista

Yllä olevaan taulukkoon on tyypitelty, kvantifioitu ja teemoiteltu vastauksia kysymyksestä 1. Siinä opettajaa pyydettiin luettelemaan kolme (3) hyvää ammatinopettajan ominaisuutta.

Ammatinopettajan persoonallisia piirteitä kysyttäessä kaikkien vastauksista (5) tuli hyvin vahvasti ilmi opettajan positiivinen asenne. Lisäksi korostettiin toisiin ihmisiin positiivisesti asennoitumista (3) ja avoimuutta (3). Muita persoonallisia piirteitä vastauksissa olivat: hyvä itsetunto, muutoshaluinen, pitkä pinna ja empaattisuus.

9.4.2 Substanssiosaaminen

Tutkimuskysymyksellä 2, 3 ja 4 haluttiin selvittää ammatinopettajien mielipidettä substanssiosaamisesta ja sen tärkeydestä ammatinopetuksessa. Kysymyksiä analysoitiin hermeneuttisella analyysillä.

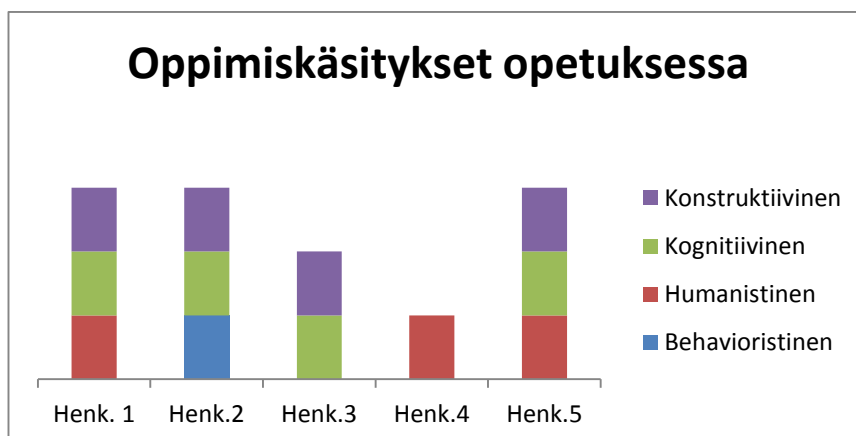
Ammatinopettajan substanssiosaamista pidettiin erittäin tärkeänä. Substanssiosaamisen ylläpitämistä haettiin työelämäjaksoilla. Kaikki vastanneet (5) olivat olleet viimeisen viiden vuoden aikana toimineet työelämässä tai olleet työelämäjaksolla. Lisäksi kolme (3) ammatinopettajista teki opetustyön ohessa myös ammatillista työtä säännöllisesti. Työelämäjaksoja pidettiin hyvin antoisina ja niiden koettiin antavan uusia näkökulmia opetuksen ja työelämän yhdistämiseen.

- *ammattitaidon ylläpitämistä*
- *ilman työelämäosaamista ei opettaja voi antaa riittävän kattavaa opetusta, jolloin opetus voi olla melko kaukana todellisuudesta*
- *ammatinopettajalla täytyy olla hyvät kädentaidot*

9.4.3 Oppimiskäsitykset

Kysymyksillä 5, 6 ja 7 selvitettiin ammatinopettajien oppimiskäsityksiä ja niiden huomioonottamista opetuksessa. Vastauksia analysoitiin sisällönanalyysillä. Vahva esiyymmärrys aiheesta helpotti analyysin tekemistä. Tutkimustulokset vahvistivat ennakkokäsitystä asiasta.

Kuvio 2. Oppimiskäsitykset opetuksessa

Kolme ammatinopettaja (3) ilmoitti käyttävänsä pääasiassa humanistista oppimiskäsitystä, kaksi (2) kognitiivista sekä yksi (1) konstruktivistista oppimiskäsitystä opetuksessaan. Yksi mainitsi käyttävänsä silloin tällöin myös behavioristista opetusmetsitystä. Vastajat (5) mainitsivat käyttävänsä muitakin oppimiskäsityksiä opetuksessaan tarvittaessa.

Vastajien käyttämä oppimiskäsitys näkyi opetuksen suunnittelussa ja opetuksessa eri opetusmenetelmä valintoina. Vastajat pyrkivät löytämään oppimiskäsityksen, joka mahdollisimman tehokkaasti palvelisi oppijoita oppimisessa. Lisäksi opetuksessa pyrittiin etsimään mahdollisimman erilaisia menetelmävalintoja oppimisen parantamiseen. Erilaisia menetelmiä opetukseen olivat:

- verkko-opetus (1)
- sosiaalisen median käyttö (1)
- ryhmätyöt (2)

Vertaamalla vastaajan ilmoittamaa oppimiskäsitystä ja sen opetuksessa näkyvyyttä voidaan todeta, että kaikki (5) vastajaa käyttivät juuri valitsemansa oppimiskäsityksen opetusteoriaa.

- aiemmat tietokäsitykset toimivat pohjalla ja pyrin luomaan vuorovaikutusta paljon ympäristön kanssa (kognitiivinen oppimiskäsitys)
- avoimena keskusteluna (humanistinen oppimiskäsitys)

Poikkeavuutena koko tutkimusmateriaalista löytyi yhden ammatinopettajan käyttämä behavioristinen oppimiskäsitys. Huomio oli mielenkiintoinen poikkeama ja vahvasti oppimiskäsitysten huomioonottamisen erilaisiin oppimistyyliihin ja sitä kautta toimimaan erilailla.

9.4.4 Kehittämisen- ja tutkimusosaaminen

Kysymyksillä 8,9 ja 10 haettiin ammatinopettajien näkemystä opetuksen ja kouluorganisaation kehittämisestä. Vastauksia analysoitaessa todettiin kysymysten asettelussa olleen epätarkkuutta, joka vaikutti vastauksiin. Vastauksia jouduttiinkin analysoimaan hieman erilalla kun etukäteen oli suunniteltu.

Koulumaailman opetuksen ja työelämän vastaavuutta kysyttäessä saatiin hyvin erilaisia vastauksia. Koulumaailman tämän hetkinen opetus koetaan vastaajien mielestä (3) hieman jälkeä jäämänä verrattuna työelämän tarpeisiin. Yhden vastaajan mielestä opetus ja työelämä vastaavat hyvin toisiaan. Toisaalta koettiin (2), että opettajat pystyvät omalla opetuksellaan vaikuttamaan työelämän vaatimustasoon tarvittavaa ammattitaitoa.

Vastaajista (2) kaksi kuului kehittämissryhmään. Vastaajat (5) kuitenkin pitivät tärkeänä mm. oman organisaation kehittämistä ja yhteistyön merkitystä työelämän kanssa. Lisää organisaation kehittämistä ja yhteistyön lisäämistä toivoi neljä vastaajista, yhden mielestä omassa organisaatiossa oli tällä hetkellä kaikki hyvin. Yhden vastaajan (1) mielestä kehitystyöryhmien kehittämistyö on liian kaukana opettajan arkityöstä eikä näin ollen kohtaa ns. arjen työn kehittämistä.

10 Yhteenveto ja johtopäätökset

Tuloksia peilattiin koko ajan ristikkäin esiyymmärryksen ja ennakkokäsitysten kanssa. Tekstin joukosta pyrittiin silti etsiä merkityksiä ja tulkita tekstejä niin, että ammatinopettajien ajatukset tulisivat tulkittua mahdollisimman oikein ja väärinymmärryksiltä olisi välttytty.

Tutkimuksesta voidaan päätellä, että hyvää ammatinopettajaa on mahdoton määritellä. Voidaan vain todeta, että kaikenlaiset ammatinopettajat ovat hyviä opettajia. Erilaiset opettaja persoonat täydentävät koulu yhteisössä toisiaan. Tutkimus vastauksia analysoidessani heräsi myös ajatus miten hyvää opettajaa voidaan mitata ja ketä tulos palvelee. Onko hyvän opettajan mittari opiskelijan hyvä arvosana vai opiskelijan henkinen kasvu? Tutkimus sopiikin mielestäni paremmin ammatinopettajalle itse reflektointiin kuin suoria johtopäätöksiä vedettäväksi.

Ammatinopettajan henkilökohtaisilla persoonallisilla piirteillä ei ole vaikutusta. Opettajan ammatillisella identiteetillä ja tavalla miten hän suhtautuu oppilaisiin, on taas suuri merkitys hyvää ammatinopettajaa haettaessa. Toisaalta olisi ollut mielenkiintoista tietää reflektoivatko opettajat nimeämiään piirteitä itsestään vai omista koulu aikaisista opettaja kokemuksis-

taan. Jos tutkimus olisi toteutettu haastatteluna, olisi ollut mahdollista kysyä lisäkysymyksiä ja tarkentaa vastauksia.

Substanssiosaamista pidettiin todella tärkeänä. Kaikkien vastaajien mielestä ilman substanssialan osaamista ja taitojen ylläpitämistä ammatinopettaja ei pysty opettamaan työelämässä ja opetuksessa tarvittavia taitoja. Kauneudenhoitoala on käsityöala ja lisäksi sen kehitys on jatkuvaa. Jatkuva päivitys taidoissa on ehdoton edellytys ammatinopettajalle, jotta opetus vastaa työelämän vaatimuksia. Ammatinopettajia vaaditaan päivittämään osaamistaan joka viiden vuoden välien, mutta viisi vuotta poissa työelämästä on pitkä aika olla harjoittamatta omia kädentaitoja. Yli puolet ammatinopettajista tekeekin yritystyötä opetustyön ohessa, mikä mahdollistaa jatkuvan päivityksen substanssiosaamiseen.

Oppimiskäsitykset ammatinopettajilla vastasivat hyvin tämän hetken kasvatusalan pyrkimyksiä konstruktiviseen oppimiskäsitykseen opetuksessa. Lisäksi opettajat olivat hyvin tietoisia siitä miten oppimiskäsitys integroidaan opetustilanteeseen. Opetuksen menetelmävalinnoissa opettajat mainitsivat käyttävänsä opetuksessa tietotekniikkaa. Sosiaalinen media näkyy tällä hetkellä hyvin vahvana yhteiskunnassa ja sen yhdistäminen opetukseen on nykypäivää. Tulevaisuudessa sosiaalisen median näkyvyys tulee varmasti korostumaan opetuksessa vieläkin enemmän.

Koulussa annettava opetus verrattuna työelämän vaatimukseen laahaa hieman jäljessä. Koulutusorganisaatio on valtava pyörä, jonka rattaat pyörivät hitaasti, mutta varmasti. Se ei pysty reagoimaan nopeisiin muutoksiin, joten pakostakin koulun tarjoama opetus laahaa hieman jäljessä. Toisaalta opettajilla on mahdollisuus pienentää kuilua työelämän ja opetuksen välillä omalla opetuksellaan, kuitenkin kouluhallituksen määrittämien opetussisältöjen puitteissa.

Erilaiset kehitystyöryhmät ovat tulleet osaksi koulumaailmaa. Kehitystyöryhmien tekemä työ kuitenkin koetaan hieman ristiriitaisesti. Toisaalta sitä pidetään hyvänä ja kehittävänä, toisaalta ettei se kuitenkaan vaikuta arjentyöhön. Kehittämistyöryhmien työ on hyvin monen eri alan kattavaa kehittämistä ja välillä hankaluuksia tuo sen soveltaminen omaan ammatinalaan. Oman tiimin sisäinen kehittäminen koetaankin tärkeämmäksi, koska siihen vaikuttaminen ja sen vaikutus näkyy heti suoraan omaan arjentyöhön.

11 Opinnäytetyön arviointi

Opinnäytetyön aihe osoittautui haasteelliseksi aihetta rajattaessa, mitkä kaikki asiat opettajuuteen liittyvät hyvään ammatinopettajaan ja mitkä asiat rajataan pois. Teoriapohjan ja aineiston hakeminen työlle vaati useita vierailuja kirjastoihin ja useiden kirjojen lukemista. Koen kuitenkin teoriapohjan ja tutkimuksen vastaavan toisiaan. Laadullisen tutkimuksen ana-

lysointi oli todella mielenkiintoista. Mahdollisuuksia analysoida vastauksia on niin monenlaisia, ja sitä voisi tehdä loputtomasti. Vaikeus olikin siinä missä kohtaa pitää lopettaa ja mihin raja vedetään.

Tutkimukseen vastanneiden ammatinopettajien määrä tekee tutkimuksesta hieman suppean. Jos tutkimukseen olisi saanut enemmän vastaajia olisi tutkimustulokset ollut hieman helpommin yleistettäviä ja tutkimuksen reliabiliteetti eli uskottavuus parantunut. Jälkikäteen tutkimuskysymyksiä pohdittaessa olisin asettanut kysymykset isommiksi kokonaisuuksiksi, jolloin vastauksia olisi voinut analysoida syvällisemmin. Myös tutkimuksen validiteetti jäi mietityttämään, osasinko asettaa kysymykset niin, että ne mittasivat juuri niitä asioita joita lähdin hakemaan. Laadullisen tutkimuksen tekeminen oli todella opettavaista ja haasteellista.

Opinnäytetyön aihe oli minulle todella mielenkiintoinen ja opettavainen. Kirjoittamalla opinnäytetyötä pystyin reflektoimaan omaa oppimistani ja kehitystäni urallani. Opinnäytetyö antoi myös paljon uusia ajatuksia itselleni ja mahdollisuuksia kehittää omaa työtäni ammatinopettajana. Luin myös paljon kasvatustieteellistä kirjallisuutta työtä varten, joten oma tietoni kasvatustieteistä kasvoi paljon.

Jatkotutkimuksen aiheena näkisin tarpeelliseksi saman aiheen tutkimista opiskelijan näkökulmasta. Millaisena opiskelijat kokevat hyvän ammatinopettajan ja vastaavatko opettajan ja opiskelijan näkemykset toisiaan. Lisäksi myös tätä tutkimusta voisi laajentaa ja lähteä tutkimaan suppeammin jotakin tutkimuksessa käsiteltyä aihealuetta.

Lähteet

- Hirsjärvi, S. & Remes, P. & Sajavaara, P. 2010. Tutki ja kirjoita. Helsinki: Tammi.
- Eteläpelto, A & Onnismaa, J. 2006. Ammatillisuus ja ammatillinen kasvu. Vantaa: Kansanvalistusseura.
- Helakorpi, S & Aarnio, H. & Majuri, M. 2010. Ammattipedagogiikkaa uuteen oppimiskulttuuriin. Hämeenlinna: HAMK Julkaisut.
- Kansanen, P. 2004. Opetuksen käsitteet. Juva: PS-Kustannus.
- Kauppila, R. 2007. Ihmisen tapa oppia. Juva: PS-Kustannus.
- Kauppila, R. 2004. Opi ja opeta tehokkaasti. Juva: PS-Kustannus
- Kupias, P. 2008. Kouluttajana kehittyminen. Helsinki: Palmenia.
- Leino, A-L. 1997. Opettaminen ammattina. Rauma: Kirjayhtymä.
- Luukkainen, O. 1998. Tulevaisuuden tekijät. Juva: WSOY.
- Salakari, H. 2007. Taitojen opetus. Saarijärvi: Saarijärven offset.
- Stenberg, K. 2011. Riittävän hyvä opettaja. Juva: PS-Kustannus.
- Säljö, R. 2004. Oppimiskäytännöt- Sosiokulttuurinen näkökulma. Juva: WSOY.
- Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2011. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Vantaa:Tammi
- Töttö, P. 2000. Pirullisen positivismin paluu. Laadullisen ja määrällisen tarkastelua. Tampere: Vastapaino.
- Uusikylä, K. & Atjonen, P.2005. Didaktiikan perusteet. Helsinki: WSOY.
- Verkkolähteet:
- Finnlex, Lainsäädäntö. Viitattu 23.7.2013
<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1998/19980986#L5P13>
- KvaliMOTV. Tyypittely. Viitattu 10.11.2013
http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/L7_3_5.html
- Omnia. Historia. Viitattu 16.7.2013
<https://www.omnia.fi/historia>
- Omnia. Tietoa Omniasta. Viitattu 14.4.2013
<https://www.omnia.fi/web/omnia/tietoa-omniasta>.
- Opetushallitus. Kauneudenhoitoalan tulevaisuuden osaamistarpeet. Viitattu 23.7.2013
http://www.oph.fi/download/141376_Kauneudenhoitoalan_ennakointiselivitys_30_4_2012.pdf

Kuviot

Kuvio 1. Ammattiopettajan osaamisalueet (Helakorpi, 2010: 118)	8
Kuvio 2. Oppimiskäsitykset opetuksessa	14

Taulukot

Taulukko 1: Ammatinopettajien mielipiteitä hyvän ammatinopettajan ominaisuuksista..15

Liitteet

Liite 1 Kvalitatiivinen haastattelulomake

Hei!

Teen opinnäytetyötäni hyvän ammatinopettajan ominaisuuksista ja toivoisin, että vastaisit seuraaviin tutkimuskysymyksiin. Vastaukset käsitellään luottamuksellisesti ja anonyymisti.

Kaunis kiitos!

- 1) Millaisia persoonallisia ominaisuuksia ammatinopettajalla tulee olla?
- 2) Kuinka monta kertaa olet ollut työelämäjaksolla viimeisen 5 vuoden aikana?
- 3) Miten koet, että työelämäjakso vaikutti omaan työhösi?
- 4) Jos et ole ollut työelämäjaksolla niin koetko, että tarvitsisit sitä ja minkälaisista sisältö odotuksia sinulla on?
- 5) Miten otat oppimiskäsityksen huomioon suunnitellessasi opetustasi?
- 6) Millaisia oppimiskäsityksiä käytät opetuksessasi?
- 7) Miten oppimiskäsitys näkyy opetuksessasi?
- 8) Koetko, että työelämän muutokset ja vaatimukset vastaavat koulumaailman antamaa opetusta? Jos ei niin miksi ja miten niitä voisi parantaa?
- 9) Kuulutko johonkin kehittämissryhmään?
- 10) Onko mielestäsi omalla koulullasi lisätarvetta organisaation kehittämiseen?